

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Економіки та публічного управління» (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

Тетяна ПАВЛЕНКО

(ім'я та прізвище)

« 01 » вересня 2023 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Публічне управління та адміністрування

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 1.09.2023 року

Харків – 2023 р.

Розробник:

доцент кафедри «Економіки та публічного управління», к.е.н., доцент

Тетяна ПАВЛЕНКО

(прізвище та ім'я, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри «Економіки та публічного управління» (№ 601)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри,
д.економ. наук, професор
(науковий ступінь та вчене звання)

Данііл Ревенко

(ім'я та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Єлизавета ПРОКОФ`ЄВА

(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Павленко Тетяна Юріївна, к.е.н, доцент. З 2008 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- Державне регулювання економіки та економічна політика;
- Антикризове управління в регіоні;
- Політика європейської інтеграції;
- Економіка підприємства та ін.

Напрями наукових досліджень: управління соціально-економічним розвитком регіонів, ефективність інвестиційної та інноваційної політики, антикризовий менеджмент, бізнес-управління.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 5 семестр.

Обсяг дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), у тому числі аудиторних – 32 годин, самостійної роботи здобувачів – 58 години.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий), контрольна робота, контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – Історія економіки та економічної думки, Історія публічного управління.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – Соціальна економіка, Національна економіка.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Метою викладання навчальної «Регіональна економіка» є – формування у студентів теоретичних і практичних знань про закономірності та особливості функціонування регіональної економіки, сучасний стан і напрямки регіонального розвитку економіки в умовах євроінтеграційних процесів; визначення ролі фінансового сектора в структурі регіональної економіки; обґрунтування організаційно-економічних механізмів управління економікою регіонів, соціальних, екологічних та зовнішньоекономічних аспектів її функціонування.

Завдання

Основними завданнями вивчення дисципліни «Регіональна економіка» є: розгляд сучасного стану економіки України та її регіонів, перспектив їх розвитку, причин та наслідків економічної політики; вивчення закономірностей та особливостей функціонування регіональної економіки порівняно з економіками інших країн; засвоєння економічних теорій розвитку регіональної економіки; визначення ролі держави в економічній системі країни, методів та інструментів її впливу на економіку; характеристика фінансової системи країни; обґрунтування фінансової незалежності регіонів; розгляд сучасного стану і основних напрямів регіонального розвитку економіки.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності:**

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

СК5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.

СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувач будуть досягнуті наступні **результати навчання**:

РН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства,

РН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень,

РН11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції,

РН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності

Здобувач буде

знати: теорії регіональної економіки і регіонального розвитку; наукові засади регіональної економічної політики; територіальну і галузеву структуру господарського комплексу України та її регіонів; принципи раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни; принципи раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища; основні форми зовнішньоекономічних зв'язків України;

вміти: робити аналіз розміщення продуктивних сил регіону; використати отриманні в ході аналізу дані для регулювання народного господарства, управління соціально-економічним розвитком території; спрогнозувати розвиток окремих галузей та економічних районів; вибрати оптимальний варіант розміщення продуктивних сил з урахуванням конкретної виробничої та екологічної ситуації. працювати статистичним та картографічним матеріалом.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади регіональної економіки

Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: роздатковий матеріал, електронно-обчислювальне обладнання, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекції та практичного заняття.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 годин.*
- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: економічні методи обґрунтування розміщення продуктивних сил.*
- *Анотація:*

Предмет курсу. Територіальний поділ праці і розміщення продуктивних сил. Місце курсу в системі наукових дисциплін. Зв'язок з іншими дисциплінами. Методологічні основи курсу. Спеціальні методи. Економічні методи обґрунтування розміщення продуктивних сил: системний аналіз, нормативний, картографічний, економіко-математичний та ін. Завдання курсу "Регіональна економіка". Структура курсу.

Тема 2. Теорії та концепції розміщення продуктивних сил і регіональної економіки

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Тема практичного заняття: напрями і теорії розміщення продуктивних сил і розвитку регіонів.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: роздатковий матеріал, електронно-обчислювальне обладнання, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекції та практичного заняття.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 години.*
- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: актуальні проблеми розміщення продуктивних сил.*
- *Анотація:*

Етапи формування науки про вивчення продуктивних сил і регіональної економіки. Напрями і теорії розміщення продуктивних сил і розвитку регіонів: географічний детермінізм; енвайронменталізм; штандортні теорії розміщення; регіональна наука; теорія ринків збуту; геополітика. Концепції територіально-виробничого комплексоутворення. Сучасні напрями розвитку теорій регіональної економіки.

Тема 3. Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: роздатковий матеріал, електронно-обчислювальне обладнання, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекції та практичного заняття.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*
- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: виконання самостійних завдань на тему: вплив науково-технологічного прогресу на розміщення продуктивних сил.*
- *Анотація:*

Економічні закони суспільного виробництва і закономірності розміщення продуктивних сил, їх об'єктивний характер. Основні закономірності розміщення продуктивних сил: соціальна спрямованість, усталеність розвитку, національна безпека, планомірність, керованість, комплексність, конкурентоспроможність, ефективність господарства економічних районів. Принципи й фактори розміщення продуктивних сил. Вплив науково-технологічного прогресу на розміщення продуктивних сил. Основні напрями подальшого розвитку та вдосконалення розміщення продуктивних сил України.

Тема 4. Природно-ресурсний потенціал і його економічна оцінка

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Тема практичного заняття: кількісна та якісна оцінка природних ресурсів та природних умов.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: роздатковий матеріал, електронно-обчислювальне обладнання, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекції та практичного заняття.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 години.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: характеристика природно-ресурсного потенціалу економічних районів.*

- *Анотація:*

Природно-ресурсний потенціал і його структура. Місце України у світових сировинних і паливно-енергетичних ресурсах та ступінь забезпечення власних потреб. Кількісна та якісна оцінка природних ресурсів та природних умов: балансові, промислові, геологічні та прогнозні запаси сировини й палива. Характеристика природно-ресурсного потенціалу економічних районів, їх сировинних, паливних, біологічних, земельних, водних, рекреаційних та інших ресурсів.

Тема 5. Населення і трудові ресурси

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби: роздатковий матеріал, електронно-обчислювальне обладнання, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекції та практичного заняття.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 години.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: використання трудових ресурсів та проблеми зайнятості.*

- *Анотація:*

Народонаселення та його роль у розвитку і територіальній організації народного господарства. Кількість населення. Територіальне розміщення. Міграція населення та її види. Міське та сільське населення. Трудові ресурси. Структури і розподіл за видами зайнятості, сферами виробництва, галузями народного господарства і економічними районами. Сутність, показники та структура трудового потенціалу суспільства.

Тема 6. Економічне районування і територіальна організація продуктивних сил

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Тема практичного заняття: типи економічних районів.*

- *Обов'язкові предмети та засоби: роздатковий матеріал, електронно-обчислювальне обладнання, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекції та практичного заняття.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 години.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: класифікаційна система економічних районів в Україні.*

- *Анотація:*

Територіальний поділ праці – основа формування економічних районів. Наука про економічне районування. Система економічного районування. Визначення економічного району. Головні ознаки району. Районоутворювальні фактори. Об'єктивний характер формування району. Типи економічних районів. Макро-, мезо- і мікрорайони. Класифікаційна система економічних районів в Україні. Сучасне економічне районування України. Методи аналізу рівнів економічного розвитку регіонів.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

- *Підготовка до модульного контролю*

Модуль 2.

Змістовний модуль 2. Економіка України як цілісна соціально-економічна система

Тема 7. Господарський комплекс України, особливості структури і трансформація в ринкових умовах

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби: роздатковий матеріал, електронно-обчислювальне обладнання, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекції та практичного заняття.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: виконання самостійних завдань на тему: місце у світовому промисловому і сільськогосподарському виробництві.*

- *Анотація:*

Економіка країни як єдиний народногосподарський комплекс. Виробничий та науково-технічний потенціал. Місце у світовому промисловому і сільськогосподарському виробництві. Сучасна галузева структура народного

господарства та тенденції її розвитку. Оцінка ефективності розміщення підприємств і галузей народного господарства. Основні напрями поліпшення розміщення продуктивних сил у перспективі. Об'єктивний характер формування міжгалузевих комплексів. Забезпечення економічної, соціальної і екологічної безпеки України.

Тема 8. Міжгалузеві комплекси та їх роль у розвитку економіки України

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Тема практичного заняття оцінка ефективності розміщення підприємств і галузей народного господарства.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: роздатковий матеріал, електронно-обчислювальне обладнання, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекції та практичного заняття.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 години.*
- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: галузева структура народного господарства та перспективи її розвитку.*
- *Анотація:*

Міжгалузеві комплекси у народному господарстві. Паливно-енергетичний комплекс, та його структура. Місце металургійного комплексу в економіці Чорна металургія. Кольорова металургія. Машинобудівний комплекс. Галузева структура машинобудівного комплексу. Хіміко-лісовий комплекс. Хімічна промисловість. Лісова та деревообробна промисловість. Будівельний комплекс. Агропромисловий комплекс. Комплекс по виробництву непродовольчих товарів народного споживання. Транспортний комплекс та зв'язок.

Тема 9. Економіка регіонів України й особливості регіонального розвитку

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*
- *Тема практичного заняття: сучасне економічне районування України.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: роздатковий матеріал, електронно-обчислювальне обладнання, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекції та практичного заняття.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 години.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: природно-ресурсний, виробничий і трудовий потенціал регіонів.*

- *Анотація:*

Природно-ресурсний, виробничий і трудовий потенціал регіону. Територіальна і галузева структура господарства регіону. Економіка Донецького регіону. Економіка Придніпровського регіону. Економіка Східного регіону. Економіка Центрального регіону. Економіка Поліського регіону. Економіка Подільського регіону. Економіка Карпатського регіону. Економіка Причорноморського регіону.

Тема 10. Регіональна економічна політика України та управління регіональним розвитком

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби: роздатковий матеріал, електронно-обчислювальне обладнання, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекції та практичного заняття.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: розмежування повноважень між центром і регіонами.*

- *Анотація:*

Визначення державної регіональної економічної політики. Основні напрями державної регіональної політики. Суб'єкти державної регіональної політики. Цілі державної регіональної економічної політики. Розмежування повноважень між центром і регіонами. Поняття і сутність механізму реалізації державної регіональної економічної політики. Основні засади управління державним та комунальним секторами регіональної економіки.

Тема 11. Наукові засади раціонального природокористування та міжнародне співробітництво у сфері охорони навколишнього природного середовища

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Тема практичного заняття: перспективні напрями раціонального природокористування*

- *Обов'язкові предмети та засоби: роздатковий матеріал, електронно-обчислювальне обладнання, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекції та практичного заняття.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: діяльність урядових організацій: ЮНЕСКО, ВООЗ, МАГАТЕ, МСОП. Громадські організації Greenpeace.*

Анотація:

Еволюція економічних принципів природокористування. Основні економічні принципи природокористування. Еколого-економічні засади регіонального природокористування. Ресурсозбереження і його значення для розвитку народного господарства країни. Вторинні ресурси і ресурсозберігаючі технології. Перспективні напрями раціонального природокористування. Стан навколишнього природного середовища в Україні. Сутність екологічного моніторингу. Правові аспекти охорони навколишнього природного середовища. Міжнародне співробітництво в галузі охорони природи. Основні документи, що регулюють міжнародні природоохоронні відносини.

Тема 12. Зовнішні економічні зв'язки та їх роль у розвитку продуктивних сил України і регіонів

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Обов'язкові предмети та засоби: роздатковий матеріал, електронно-обчислювальне обладнання, обладнання для візуального супроводження засвоєння матеріалу лекції та практичного заняття.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

- *Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: аналіз структури торговельного балансу України.*

- *Анотація:*

Форми зовнішньоекономічних зв'язків. Міжнародний поділ праці. Форми міжнародного співробітництва України. Географія зовнішньої торгівлі України. Експортний потенціал держави. Основні експортні товари. Зовнішньоекономічні стосунки. Основні напрями розвитку економічних зв'язків України.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*
- *Підготовка до модульного контролю.*

5. Індивідуальні завдання

1. Проблеми розміщення продуктивних сил України у сучасний період.
2. Природно-ресурсний потенціал України.
3. Економічна оцінка природно-ресурсного потенціалу України.
4. Демографічні проблеми в Україні та шляхи їх вирішення.
5. Трудові ресурси України та проблеми безробіття.
6. Економіка країни як єдиний народногосподарський комплекс.
7. Паливно-енергетичний комплекс України.
8. Вугільна промисловість. Місце галузі у паливному балансі країни.
9. Нафтогазова промисловість в Україні.
10. Роль електроенергетики у розвитку народного господарства.
11. Металургійний комплекс України та його структура.
12. Машинобудівний комплекс України.
13. Хімічний комплекс України.
14. Будівельний комплекс у народному господарстві.
15. Транспортна система в Україні.
16. Агропромисловий комплекс (АПК) у народному господарстві.
17. Розвиток фермерського господарства в Україні.
18. Основні напрямки державної регіональної політики.
19. Основи економічного районування території.
20. Економіка регіонів України.
21. Екологічні проблеми України та шляхи їх вирішення.
22. Ресурсозбереження як головний напрям використання природно-ресурсного потенціалу.
23. Можливості використання нетрадиційних джерел енергії (сонця, вітру, внутрішнього тепла Землі тощо).
24. Характеристика світових запасів природних ресурсів.
25. Світовий досвід і міжнародне співробітництво у сфері охорони навколишнього середовища.

26. Особливості міжнародного територіального поділу праці на сучасному етапі.
27. Основні форми зовнішньоекономічних зв'язків держав.
28. Проблеми іноземного інвестування і створення вільних економічних зон в Україні.
29. Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція у світове господарство.
30. Основні напрями подальшого розвитку та вдосконалення розміщення продуктивних сил України.

6. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни застосовуються такі методи навчання, як:

1. Репродуктивний.
2. Проблемного навчання.
3. Евристичний (частково-пошуковий).
4. Дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

- проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;
- семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди;
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
- моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань;
- роботу в Інтернеті, бібліотеці;
- складання схем, таблиць, графіків тощо;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів.

Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується передовий досвід. Під час лекцій використовується друкований опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу

наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Рольові ігри (елементи) – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв’язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Активність під час аудиторної роботи	0...2	4	0... 8
Виконання і захист практичних робіт	0... 5	4	0... 20
Модульний контроль	0...12	1	0...12
Змістовний модуль 2			
Активність під час аудиторної роботи	0...2	4	0... 8
Виконання і захист практичних робіт	0... 5	4	0... 20
Модульний контроль	0...12	1	0...12
Контрольна робота	0...20	1	0...20
Усього за семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів. Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань, максимальна кількість балів за кожне питання 50 балів, що складає в сумі 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо вміти проводити аналіз нормативно-правового забезпечення управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо сучасних механізмів управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах в Україні, вміти виміряти продуктивність, результативність та ефективність публічного адміністрування виконувати діагностику розвитку регіональних економічних систем в процесі прийняття державно-управлінських рішень, мати уявлення про шляхи вдосконалення механізму управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах в Україні. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

• http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttp_the_mes_basket=&disciplinesearch=no&top_list=1&fullsearch fld=&author fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname fld=&docname_cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2&theme_cond=all theme&theme_id=0&is ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=7378>

11. Рекомендована література

Базова

1. Аванесова, Н. Е. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: підручник / Н. Е. Аванесова, Харківський національний університет будівництва і архітектури . – Харків: ТОВ"Щедра садиба плюс", 2015. – 223 с.
2. Дадашев Б.А. Регіональна економіка: навч. посібник / Б.А. Дадашев, В.П. Гордієнко, В.В. Обливанцов. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 202 с.
3. Іщук С.І. Регіональна економіка: Теорія. Методи. Практика: підручник / С.І. Іщук, О.В. Гладкий. – К.: Знання, 2013. – 447 с.
4. Регіональна економіка : навч. посіб. / [І. В. Тараненко](#), [О. В. Дашевська](#), [С. С. Яременко](#), [О. Г. Литвиненко](#), [Т. С. Мішустіна](#), [Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля](#); За заг. ред. [І. В. Тараненко](#). – Київ : Кондор, 2015. – 302 с.
5. Регіональна економіка : навчальний посібник / [О.В. Дашевська](#), [С.С. Яременко](#), [О.Г. Литвиненко](#), [Т. С. Мішустіна](#), [О.В. Охінько](#) ; Заг.ред. [І.В. Тараненко](#) . – Київ : Кондор, 2013 . – 302 с.
6. Регіональна економіка: навч. посібник / Збарський В.К. та ін.; за ред. В.К. Збарського, В.І. Мацибори. – 2-е вид., допов. і перероб. – К.: Компринт, 2014. – 362 с.
7. Регіональна економіка: навчальний посібник для вузів / А. П. Голіков, О. Г. Дейнека, Л. О. Позднякова та ін.; Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна . – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010 . – 315 с.
8. Регіональна економіка: підручник / Є.П. Качан, Г.П. Баб'як, Л.П. Запорожан та ін.; за ред. Є.П. Качана. – К.: Знання, 2011. – 670 с.
9. Регіональна економіка: підручник для вузів / Г. П. Баб'як, Л. П. Запорожан, А. Б. Кошіль та ін.. – Київ : Знання, 2011. – 670 с.
10. Шевчук, Л. Т. Регіональна економіка: навчальний посібник для вузів / Л. Т. Шевчук . – Київ : Знання, 2011. – 319 с.

Допоміжна

1. Богословська А. В. Регіональна економіка: навч. посібник / А.В. Богословська, О.С. Кваша. – Миколаїв: Видавець Ємельянова Т.В., 2018. – 488 с.
2. Джаман М.О. Теорія економіки регіонів: навч. посібник / М.О. Джаман. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 384 с.
3. Дмитрієв І.А. Регіональна економіка: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів закладів вищої освіти / І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 284 с.
4. Завадських Г.М. Регіональна економіка: навч. посібник / Г.М. Завадських. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 555 с. 40
5. Ковтун О.І. Регіональна економіка: навч. посібник для самот. вивч. дисципліни / О.І. Ковтун. – Львів: Новий Світ, 2012. – 162 с.
6. [Лишиленко, В. І.](#) Регіональна економіка : підручник для вузів / [В. І. Лишиленко](#) . – Київ : ЦУЛ, 2011 . – 383 с.
7. Регіональна економіка та природокористування: навчальний посібник / А. П. Голіков, О. Г. Дейнеко, Л. О. Позднякова та ін. – 2-ге вид . – Київ: ЦУЛ, 2011 . – 351 с.

8. Регіональна економіка: підручник / О. М. Бандурка та ін.; за заг. ред. О.М. Бандурки, О. В. Носової. – Х.: Золота миля, 2016. – 333 с.
9. Регіональна економіка: словник термінів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Мазаракі та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екоп. ун-т, 2012. – 351 с.
10. Савченко В.Ф. Регіональна економіка: навч. посібник / В.Ф. Савченко. – 2-ге вид, перероб. і доп. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2013. – 344 с.

12. Інформаційні ресурси

Сайт кафедри **k601@khai.edu**

- www.president.gov.ua – сайт Президента України
- www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України
- www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України
- www.me.gov.ua – сайт Міністерства економіки України
- www.ukrstat.gov.ua – сайт Держкомстату України
- www.bank.gov.ua – сайт Національного банку України
- www.nbuv.gov.ua – сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського
- www.librari.ukma.kiev.ua – сайт наукової бібліотеки НаУКМА
- www.mfa.gov.ua – офіційний сайт МЗС України
- www.minfin.gov.ua – офіційний сайт Міністерства фінансів України
- www.ugmk.info/ – бізнес-портал реального сектору економіки
- www.customs.gov.ua – офіційний сайт Державної митної служби України
- www.wto.in.ua – сайт *Україна й СОТ*
- www.delukr.ec.europa.eu – офіційний сайт Представництва Європейської комісії в Україні
- www.wto.org – офіційний сайт СОТ
- www.worldbank.org – офіційний сайт Світового банку
- www.ec.europa.eu – офіційний сайт Європейської комісії
- www.ctaeconomic.com – сайт британської аналітичної компанії СТА (Economic&Export Analysts LTD)
- www.dt.ua – сайт інформаційно-аналітичної газети «Дзеркало тижня»
- www.expert.ua – сайт журналу «Експерт. Україна»